

DEDICATVO
Brillanti grecoromani
3

Cesta domov

román

LAURA
FRANTZ

Cesta domov

DEDIČSTVO
Ballantineeror
3

Cesta domov

román

LAURA FRANTZ

i527.net
vydavatelstvo

Copyright © 2014 by Laura Frantz

Originally published in English under the title *Loves' Fortune*
by Revell,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
All rights reserved.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom – napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Citáty zo Svätého písma: *Biblia. Slovenský ekumenický preklad*.
Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2008.

Slovenské vydanie:
Copyright © i527.net, s.r.o., 2019
www.i527.net

ISBN 978-80-89822-31-7

*Môjmu synovi Paulovi,
ktorý ma teší svojou hrou na husliach.*

Toto dielo je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie a nesmú sa interpretovať ako skutočné. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami a postavami, živými či mŕtvymi, je čisto náhodná.

*Keby som sa nechal unášať
rannými vetrami
a prebýval by som
v najvzdialenejších končinách morí.*

*Aj tam, Pane,
ma bude viesť tvoja ruka,
tvoja pravica ma bude držať.*

*Žalm 139, 9
(stará škótska verzia)*

PROLÓG

*Napnite plachty.
Opustite bezpečný prístav.
Chyťte správny vietor do plachiet.
Spoznávajte. Snívajte. Objavujte.*

MARK TWAIN

APRÍL 1823

James Sackett si túto chvíľu zapamätá do konca života. Bol len malý chlapec, ale cítil sa ako dospelý. Slobodný. Akoby mal krídla. Ostrieľaný. Ako tento mladý muž, ktorý stojí vedľa neho.

Anselovi Ballantyneovi sa v očiach odrážalo more. Položil Jamesovi ruku na rameno. „Si pripravený na nové dobrodružstvo?“

James sa na neho usmial. Mal pocit, akoby boli rodina, akoby bol jedným z Ballantyneovcov. Neobzeral sa späť k Filadelfii. Pozeral sa dopredu na provu lode a ďalej poza ňu. Smerom k Anglicku.

„Dúfam, že ti nechýba Pittsburgh.“

James prudko zavrtel hlavou. „Chcem, aby ste boli na mňa pyšný, pane. Aby pán Silas a pani Eden boli radi, že som tu s vami.“

„Si dobrý spoločník, James. Dúfam, že jedného dňa budem mať takého dobrého syna, ako si ty.“ Anselovi vohnal vietor do tváre

spršku slanej vody a jeho unavené črty sa postupne uvoľňovali. „Možno ťa naučím hrať na husliach, zatiaľ čo budeme na mori. Kým dorazíme do Liverpoolu, možno ma prekonáš.“

Pri tej predstave zalialo Jamesa teplo.

Stáli vedľa seba, mali jeden cieľ a pozerali sa na oceán taký široký a modrý, akoby sa tam zniesla samotná obloha.

Byť tak Ballantyneom.

Nebol ním, ale chcel byť.

Byť ich učňom bolo možno to najlepšie náhradné riešenie.

1

*Čoskoro nato som sa vrátil domov k rodine
prvne rozhodnutý, že ich so sebou vezmem späť
do Kentucky, ktorí považujem za druhý raj.*

DANIEL BOON

CANE RUN, KENTUCKY

AUGUST 1850

Ocko prestal nosiť smútočnú pásku.

Wren mala pocit, akoby ju niekto obliat ľadovou vodou. Dva roky nosil jej otec na rukáve túto pripomienku smrti jej matky. Vypovedala niečo o jeho smútku, ktorý mu poznačil aj peknú tvár. Ani raz si ju nezabudol dať. A odrazu ju nemal. Wren túžila vedieť, čo sa deje v jeho hlave.

Všetko sa to začalo listom, ktorý prišiel zo severu. Z Novej nádeje. Zaplatila poštovné a rozrušene skúmala elegantné písmo.

Ansel Ballantyne, Cane Run, Kentucky.

Dostávali veľa pošty, najmä z Európy od zberateľov huslí a výrobcov strunových nástrojov alebo od maminej rodiny, Nancarrowcov v Anglicku. Nie však z Pensylvánie s odtlačkom pečiatky Alleghenského okresu na hornom okraji pokrčenej obálky.

Celú cestu domov bežala a k dverám ich kamenného domu dorazila celá červená a zadýchaná. Dokázala len zamávať rukou, v ktorej držala list. Podala ho ockovi a skúmala jeho výraz.

Zamyslel sa. Zaváhal. Bol prekvapený.

Vycítila, že si ho chce prečítať sám, tak sa otočila na bosých nohách a rozbehla sa ku kopcu za ich domom. Kým došla na vrchol, v pľúcach už nemala ani štipku dychu. Kľakla si na rovnú skalu a užívala si posledné farebné záblesky dňa.

Rieka už nebola modrá, vyzerala skôr ako tekuté zlato. Bola široká a zdala sa nekonečná. Plavil sa po nej parník – už to dávno neboli kanoe ako v jej detstve. Parník mal na boku okrasným písmom napísaný názov. Nevedela, kam ide, a ani to nechcela vedieť. Jej svet sa začínal a končil na tomto kopci.

Nepohla sa, kým nezačula otcov chrapľavý hlas, ako ju volá domov. Večera, ktorú pripravila Molly, ich gazdiná, už bola hotová. Wren sa poobzerala po príliš pokojnej kuchyni. Molly nikde nevidela. Ani list. Len poháre s limonádou, misky s duseným mäsom a kukuričný chlieb poliaty maslom.

„*A bheil an t-acras ort?*“ Ocko stál vo dverách. Odmalička sa s ňou rozprával gaelsky, čo bolo rovnako príjemné a známe ako Molline ručne šité prikrývky. „*Si hladná?*“

To áno. Túži vedieť o smútočnej páske a mame a chce vedieť o liste zo severu. Prikývla, sadla si a počkala na modlitbu. Bola to mamina modlitba, akoby v nej prišla medzi nich ona sama.

„Náš Otče, daj nám vďačné srdcia a nauč nás všímať si potreby druhých. V mene Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.“

Nachvíľu zavládlo ticho.

„Mám novinky z Pensylvánie.“ Otec si odpil z limonády a ukázal na kozubovú rímsu, kde bol položený list.

„Od tvojej rodiny? Ballantyneovcov?“ Wren takmer zabehol kúsok kukuričného chleba.

„Áno. Už dávno mi nepísali. A ja som tam veľmi dlho nebol. Veci sa menia...“ Jeho modré oči zastrelilo trápenie. Opäť si odpil

a tak prudko sa postavil zo stoličky, až ju takmer zhodil. „Obávam sa, že som bol preč príliš dlho.“

Položil na stôl obrúsok a krivajúcim krokom vyšiel von zadnými dverami, až sa Wren stratil z dohľadu medzi stromami pokrytými ovocím. V rozhorúčenej kuchyni zostala sama so svojimi otázkami.

Celý život premýšľala o ich rodine v Pensylvánii. Počula romantický príbeh o tom, ako jej škótsky starý otec Silas Ballantyne prišiel takmer pred storočím z druhej strany hôr a svojej neveste postavil krásny tehlový dom. Bola si istá, že príbehy, ktoré si šepkali ľudia z Cane Runu, boli prikrášené. Ocko od nich odišiel pred viac než dvadsiatimi rokmi. Vedela, že kvôli nejakým problémom, ale aj to bola pre ňu záhada.

Vzala jeho misku s duseným mäsom, položila ju na žeravé uhlíky v kozube, aby mäso nevychladlo, a navrch položila tanier s kukuričným chlebom. Hoci vyšiel von, jeho hlboký nepokoj tu zostal. Takto rozrušeného ho nevidela od matkinej smrti. Pozrela sa na rímsu. Lákal ju ten list, ktorý začal tieto problémy. Vedľa neho bola položená smútočná páska. Všetko to bolo veľmi záhadné.

Vždy sa zobudila na vtáčí spev. Zacítila vôňu kávy a laku. Nieкто bol v dielni na opačnom konci domu. Nástroje, ktoré vyrábali, sa tam lepšie sušili. Kúpali sa v slnku, ktoré prenikalo cez strešné okno, a svetlá miestnosť dodávala dokončeným nástrojom krásnu farbu.

Rýchlo sa obliekla, opásala sa zásterou a nedbalo si zaplietla vrkoč. Na jeho koniec si uviazala rozstrapkanú oranžovú stužku a vďaka modrým šatám a hnedým topánkam vyzerala ako farebný behúň. Nikdy sa dlho nezamýšľala nad tým, ako sa oblieka alebo ako vyzerá. Nespočetne veľa šiat jej zničili lak alebo dláto, ktoré sa vyšmyklo z rúk.

Dvere dielne boli otvorené dokorán a husle zavesené na stenách sa leskli ako perly na náhrdelníku. Vôňa laku bola silná, ale nie nepríjemná a súperila s pachom čerstvo narezaného dreva. Zastala vo dverách a očami prebehla dielňu. Ocko? Nie, Selkirk, ockov učen. Rozkročmo stál nad lavicou a z borovicového dreva vyrezával krk huslí. Bol k nej otočený chrbtom.

„Dobré ráno, Kirk.“

„Dobré ráno, Wren.“ Ani nezdvihol hlavu a pokračoval v práci. Dláto držal pekne na dreve, piliny sa mu lepili na nohavice.

„McCoyov sláčik je hotový,“ povedala mu. „Včera som ho dorobila a naolejovala. Ale musíš ho najprv vyskúšať.“ Už ani nerátala, koľko sláčikov neprešlo testom. Nástroje, ktoré vyrábali, museli byť bezchybné. Závisela od toho povedť jej otca.

„Dnes nebudem nič roznášať,“ povedal Selkirk potichu a zamyslene. „Tvoj otec je v Louisville. Hovoril niečo o tom, že ide rezervovať plavbu do Pittsburghu.“

Zostala stáť bez pohnutia a takmer si neuvedomovala, aké je nezvyklé byť so Selkirkom bez ocka. Vonku bola Molly a vešala bielizeň. *Nemá Molly*, hovorili jej miestni. Keď bola malá, jeden obchodník s otrokmi ju priškrtil a vtedy prišla o hlas.

Wren sa snažila nájsť ten svoj hlas, preto sa radšej zahľadela na nástroje v miestnosti; nielen na husle, ale aj mandolíny, dulcimetre aj psaltériá. „Pittsburgh znie hrozne vzdialene.“

Kirk pokrčil ramenami. „Len pár stoviek míľ, čo pre parník nie je žiadny problém.“ Pozrel sa na ňu, dláto zdvihol do vzduchu. „Nechceš sa stretnúť s Ballantyneovcami?“

Chce? V skutočnosti o nich okrem Vianoc, keď stará mama Ballantyneová posielala balíky s nepraktickými vecami, takmer nepremýšľala. Smaltovanú šperkovničku. Kašmírový šál. Slniečnik s rúčkou zo slonoviny. Veci, ku ktorým ju rodičia nikdy neviedli. „Väčšinou na nich vôbec nemyslím.“

Kirk sa zasmial. „No, oni na teba nezabudli. Vlastne po tebe pomenovali aj parník. Volá sa *Rowena*.“

Ešteže stolička nebola ďaleko. „To nemyslíš vážne.“

„Ale áno, videl som, ako naberala náklad v Louisville. Prvotriedny parník. Zaslúži si tvoje meno.“

„Prečo?“

„Pretože Ballantyneovci pomenovávajú parníky po spodničkách – ech, dámach – v rodine.“

„Ja nie som žiadna dáma,“ odpovedala a hľadela pritom na flakátú zásteru a ruky od laku, čo nešiel umyť.

„Keď sa odtiaľ vrátiš, budeš.“

Tá myšlienka ju rozveselila. Načiahla sa za dokončeným sláčikom a novými husľami a začala hrať veselú pesničku, akoby ňou dokázala vyhnať z miestnosti tú absurdnú predstavu. Zaujala Kirka, ktorý prestal pracovať.

Sarkasticky sa na ňu pozeral. „Ak im budeš takto pekne hrať, možno zabudnú, že si odtiaľto. Wren, ty sem nepatríš. Nie si ako Clarkovci a Landryovci a Mackenovci, ktorí toto miesto založili. Rodina tvojej matky je z Anglicka, nie? A tvoj otec, nech je akokoľvek pokorný a jednoduchý, je stále Ballantyne.“

„Pochybujem, že patrím tam.“

„Ako vieš, keď si tam nebola?“

Lebo tvoje srdce o niektorých veciach jednoducho vie.

„Ak by niekto po mne pomenoval parník a prosil ma, aby som za nimi prišiel, nezaváhal by som ani na moment.“ Kirk si vymenil pracovné nástroje. „Je divné, že tvoj otec o svojej rodine takmer nehovorí. Chcel by som vedieť, čo ho doviedlo až sem.“

Položila si husle na nohy. „Viem, že ocko odišiel z Pensylvánie do Anglicka, keď mal asi toľko rokov čo ty. Učil sa u Nancarrowcov – welshských husliarov a zberateľov – a tam sa oženil s mamou. Keď som sa narodila, prišli sme do Kentucky.“

„To sú len holé fakty. Predtým než odídeš, musíš to zistiť.“

Stíchla. Premýšľala nad náhlou zmenou situácie, nad parníkom s menom *Rowena*, nad Louisvillom, kde nikdy nebola.

„Kedy sa ocko vráti?“

„Asi zajtra.“

Bola zvyknutá, že je preč. Často sa vybral pátrať po vzácnych husliach a niekedy bol preč celé mesiace. Z času na čas sa k nemu pridala mama, ale Wren nikdy. Odkedy mama zomrela, ocko nikam nechodil.

Prečo sa chce teraz vrátiť do Pensylvánie?

2

*Ľudskú myseľ nič neboli viac
ako veľká a náhla zmena.*

MARY SHELLEYOVÁ

Obrovský parník, na ktorom bolo krásnym písmom napísané jej meno, bolo vidno z hociktorého miesta v louisvillskom prístave. Keď skúmala tento detail lode, zalievala ju červeň a čoraz viac sa mračila. Bolo v tom čosi arogantné, priam nevkusné. Túžila hodiť sa do kalnej vody a odplávať s prúdom preč.

Toto je teda *Rowena*.

Úplne by stačilo jednoduché *Wren*.

V tento sparný, horúci deň nebolo nič také, ako si predstavovala. Louisville mal byť menší. Nudnejší. Menej špinavý. Keď okolo nej pobehovali prístavní robotníci s nákladom a nakladali sudy a mechy na lode, tiahnuce sa popri celom prístave, kam až dovidela, o jej uši sa obtierali slová, ktoré ešte nikdy nepočula. Všade bolo počuť hlučných pouličných predavačov s praženými arašidmi, so šnupacím tabakom, zvädnutými kvetmi aj s náboženskými traktátmi.

Kúsok pred ňou sa v tom dave bez problémov pohyboval jej otec, ktorý podchvíľou dvíhal klobúk na pozdrav alebo sa rozprával

s lodníkmi. Prekvapilo ju to. Toto je jej ocko? Ten jednoduchý husliar, ktorý v ich dielni, v ústraní, vyrába hudobné nástroje? Alebo je to milý a uhladený Ballantyne, svetaznalý muž?

Obzrela sa, či je za ňou Molly. Keď sa otočila späť, takmer sa potkla o bosého chlapca, ktorý mal pokožku a oči čierne ako noc. Vystieral k nej ruky a v jeho čiernych očiach videla hlad. Pocítila s ním súcit. Čupla si a sukne okolo nej sa rozprestrelí ako kvet. Otvorila kabelku a vybrala odtiaľ dve sušienky a pár mincí, ktoré jej do vreckovky zabalila Molly. „Nemám viac, inak by som ti dala,“ povedala mu.

Oči mu zaplavila vďačnosť a prijal jej dar. Molly súhlasne prikývla a usmievala sa, keď chlapec uháňal preč. Stratil sa v dave. Na móle pred nimi sa ocko zdravil s nejakým pánom s opálenou tvárou, v saku s mosadznými gombíkmi a klobúku. Kapitán?

„Som rád, že ideš s nami, Ansel. Vidím, že máš spoločnosť.“

Keď sa kapitán Dean otočil k nej a uklonil, Wren nedokázala povedať ani slovo. Mala na sebe nový korzet, ktorý jej vytlačil všetok vzduch z tela. Mala pocit, že je celá plochá a vyblednutá ako divoké kvety, ktoré si sušila na stránkach Biblie.

„Toto je moja dcéra Rowena.“

Má sa ukloniť? Trochu nešikovne mu podala ruku. „Teší ma, kapitán.“

V očiach sa mu zablysko čosi, čo nevedela identifikovať. Pobožkal jej ruku. „Potešenie je na mojej strane, slečna Ballantyneová.“

Nedostatok dychu sa len zhoršil, keď vošli na loď a vzali ich do veľkého salóna, kde veľké okná v zlatých rámocho znásobovali jej odraz. Doma mali len jedno zrkadielko do kabelky a jedno väčšie. V úžase na seba pozerala. Nebolo jej dobre v tých nových šatách z ľanu a čipky a túžila po tých svojich starých pohodlných. V pevnej damaškovej krinolíne sa cítila ako larva v kukle.

Kapitán dal signál a odrazili sa od rušného prístavu. „Pri rýchlosti šesť uzlov by sme mali doraziť na breh zajtra skoro ráno. Na palube je náš najlepší kuchár z New Orleansu a vy máte k dispozícii

najlepšie kajuty.“ Obrátil sa na Wren s nacvičeným úsmevom. „Čo sa týka vášho ubytovania, máme špeciálne inštrukcie od vašej starej mamy. Ak by ste ešte niečo potrebovali...“

„Som si istý, že nám nebude nič chýbať,“ zareagoval ocko so zručnosťou človeka, ktorý vie, čo má robiť.

Chcela sa tváriť rovnako pokojne ako on, ale mala pocit, že v jej bruchu niekto vypustil mačiatka, aby sa hrali.

Steward ich odviezol po dvojitom schodisku na širokú, slnkom zaliatu palubu. Keď hluk strojov pohýnal parník od prístavu, Wren si položila ruku v rukavičke na drevené zábradlie. Na drevom obloženej stene pred ňou svietili lampy, obklad bol elegantný a vyleštený, koberec pod jej nohami mäkučký ako ovčia vlna.

Vošla do kajuty obloženej javorovým drevom, v ktorej boli pozlátané veci. Hlava sa jej točila od rôznych vôní. Bola tam záplava damašku, obrovské okná, ktoré boli pozadím pre ružové a krémové ruže v sklenených vázach. Mamin oblúbený kvet. V hrudi pocítila smútok. Jeho pichnutie akoby na tomto zvláštnom mieste viac bolelo.

„Večera je o siedmej,“ oznámil steward a uklonil sa.

Kým odišla do jedálne za otcom, Molly ju poliala voňavkou z ruží a upravila jej vlasy. Zostala v kajute vybaliť kufre.

Čašník ju usadil za stôl s ľanovým obrusom s výhľadom na strmé brehy rieky. V jedálni bolo ešte niekoľko stolov, no všetky boli prázdne.

„Ocko, sme na palube jediní?“

„Áno, len my, posádka a veľa nákladu z New Orleansu.“

Sedela na kraji stoličky a pomaly jej to dochádzalo. Na vzdialenom brehu sledovala volavku.

„Modrá ti svedčí, Wren.“ Už dávno sa na ňu takto uprene nepozeral, keďže bol zaneprázdnený inými vecami. „Si dospelá. Čoraz viac sa podobáš na svoju matku, keď som ju prvýkrát stretol.“

Letmo sa pozrela na bledomodré záhyby svojich sukní. Len včera si u louisvillskej krajčírky rýchlo nakúpila asi tucet šiat. „To

všetko Molly. Neviem, či by som sa bez nej do takýchto šiat dostala alebo si ich vyzliekla.“

„V Novej nádeji ti asi dajú komornú.“

„Komornú?“ Tá myšlienka sa jej nepáčila rovnako ako korzety a krinolíny. „Ale čo Molly?“

Odpoveď si prečítala v jeho očiach ešte skôr, ako ju vyslovil.

„Pensylvánia – Pittsburgh – to nie je ako Kentucky. Budeme tam robiť veci inak.“

Stíchla, lebo priniesli krémovú polievku s chlebom a malé kúsky masla v tvare labutí. Úžas vystriedal zmätok, keď narátala štyri lyžičky s vygravírovaným *B*. Vybrala si rovnakú lyžičku ako ocko, pričom druhou rukou zvierala servítku položenú na nohách. *Obrúsok*, nazval to čašník. Vedomá si čašníkov, ktorí ich pozorovali, sledovala ocka a sklonila hlavu. Zdalo sa jej, že do týchto luxusných priestorov jeho prostá gaelská modlitba nepatrí.

Ocko sa oprel o stoličku a pôsobil mrzuto a rovnako hladný ako ona. „Viem, že tento výlet je pre teba šokom. Ten list prišiel ani nie pred týždňom. Uvedomujem si, že sme ťa príliš chránili. Mama mi hovorila, že som ťa mal vziať hore už pred rokmi...“

Strýpla, lyžička klesla nižšie, ockove oči sa leskli. Akákoľvek zmienka o mame ho vždy rozčítala.

„Budem v poriadku, ocko. Neboj sa o mňa.“

„Je načas, aby si stretla svoju rodinu...“ Vybral z vrečka list a posunul jej ho cez stôl. „Toto mi pomôže vysvetliť ti to lepšie.“

Položila lyžičku a otvorila list. Písmo starej mamy Ballantyneovej bolo veľmi pekné a tenučké ako jemná pavučinka slov, ktorými prosila ocka, aby sa vrátil domov.

Ansel, potrebujeme Ťa. Musíme znovu vidieť Wren. Starneme a bez Teba to už nezvládame. Veľmi sa bojím o zdravie Tvojho otca. Je stále silný, ale roky si už vyžiadali svoju daň. Prosím, príď, ak môžeš. A ak budeš chcieť, môžeš zostať...

Zložila list a položila ho na stôl medzi nich. Jej oči zablúdili k jeho rukávu a pocítila bolesť. Hoci už nemal smútočnú pásku, mamina smrť ho zlomila. Smútil. Tú pripomienku potrebovala. Musí sa vzdať svojej neochoty voči tejto ceste. Musí mu pomôcť opäť získať rovnováhu, inak bude mať stále pocit, že mu pomohla do hrobu.

„Pamätám si, že nás raz, keď som bola malá, navštívila nejaká tmavovlasá pani.“ Pátrala v pamäti a pokúsila sa o úsmev. „Mala modré šaty a na krku perlový náhrdelník. Bola to tá najkrajšia pani, akú som kedy videla, okrem mamy.“

Prikývol. Uprene hľadel na ruže uprostred stola. „To bola tvoja teta Ellie.“

„Ellie?“

„Moja sestra Elinor.“ Napil sa vody, ale nezačal jesť. „Je paňou River Hillu, ktorý je neďaleko od Novej nádeje. Pri poslednom rátaní mali so sudcom Jackom jedenásť detí, väčšinou synov.“

Otvorila ústa. Takmer tucet proti ockovmu jedinému dieťaťu a ešte k tomu dievčaťu. Priniesli im ďalší chod, niečo v cestíčku preliate šťavou. Wren sa donútila jesť.

„Boli ste len dvaja? Ty a Ellie?“

„Ešte je tu Andra a Peyton. Ale najbližší sme si boli s Ellie.“

Jeho strohé slová vzbudili jej zvedavosť, aj keď do jedla sa stále nútila.

Ochutnala kúsok a milo ju to prekvapilo. „Neviem, čo to je, ale pomôže mi to udržať sa pokope.“

Usmial sa a nabral si. „Sumec, ale pripravený inak, ako ho robievate s Molly.“

Neprítomne prikývla. „Povedz mi o tete Andre.“

„Kedysi sa o nej hovorilo ako o pittsburskej kráske, ale ona odmietala každého nápadníka.“ Jeho slovám chýbala nežnosť, s ktorou hovoril o Ellie. „Žije v Novej nádeji s tvojimi starými rodičmi.“

Wren sa rozhodla, že k tejto neznámej tete bude opatrná. „A strýko Peyton?“

„Na môjho staršieho brata a jeho dediča si urobíš názor sama.“
Nemohla si nevšimnúť smútok a vážnosť v jeho hlase. Napadli jej Selkirkove slová.

To sú len holé fakty. Predtým než odídeš, musíš to zistiť.

Zhlboka sa nadýchla. „Ocko, bude lepšie, keď mi povieš viac. Napríklad, prečo si vôbec odišiel z Pensylvánie.“

„Dlhujem ti odpoveď. Ale kde mám začať...?“ Zvraštil tvár, akoby sa dotkla boľavého miesta. „Pred rokmi, keď som bol taký mladý ako ty, naša rodina ukrývala v Novej nádeji otrokov a pomáhali sme im získať slobodu. Po čase sme začali byť podozriví a mňa začali prenasledovať. Niektorých otrokov, ktorým sme pomohli, chytili a poslali späť na juh. Situácia začala byť veľmi nebezpečná. Keď sa ma raz pokúsili zabiť, rozhodol som sa odísť do Anglicka.“

Wren stuhla, keď si uvedomila, čo hovorí. „Nieкто ti chcel ublížiť? Preto krívaš?“ Vždy, keď sa ho na to spýtala, povedal jej, že mal úraz.

Pozrel sa na ňu a v jeho očiach si prečítala odpoveď. „Po rokoch v Anglicku som si myslel, že nebezpečenstvo už pominulo. Ale raz v noci na ceste neďaleko Pittsburghu na nás nieкто vystrelil a poranil ma. Mama a ty ste boli so mnou a ja som v tej chvíli pochopil, že sa musím odsťahovať do bezpečia. Kentucky sa mi zdalo ako najlepší úkryt.“

„Chcel si nás ochrániť.“ To chápala. Svoju rodinu hlboko miloval.

Hľadel na ňu. „Bol som ochotný vzdať sa všetkého, len aby som si bol istý, že vyrastieš mimo nebezpečenstva.“

„Hrozí ti teraz v Pensylvánii nebezpečenstvo?“ Stíšila hlas, pretože si uvedomovala prítomnosť ľudí, ktorí sa okolo nich pohybovali. „Ballantyneovci už nepomáhajú utečencom na slobodu?“

„Už sa angažujú inak. Ale keďže teba sa to netýka a pravdepodobne nikdy nebude, nepotrebuješ vedieť viac. Nechcem, aby si sa zbytočne obávala.“

Keď sa objavil kapitán Dean s klobúkom pod pazuchou, nepokojne sa zahniezdila na stoličke. „Verím, že ste s večerou spokojní.“ Po ockovej pochvale vykúzlil naučený úsmev a povedal: „Ak dovolíte, boli by sme poctení, keby ste sa k nám neskôr pridali vo veľkom salóne. Niektorí moji muži majú veľmi radi sláčikové nástroje.“

„Samozrejme,“ odpovedal ocko srdečne.

Wren sa na neho pozrela. „Ale nepriniesli sme husle z Cremony.“

„Sú v mojej kajute.“ V očiach mu čítala ospravedlnenie. „Chcel som ti to povedať...“

Odložila vidličku. Mala pocit, že jej práve odsunul stoličku spod zadku.

Kapitán sa otočil späť na otca. „Počul som o tom, ako ste zháňali vzácne husle v Európe. Zaujímajú ma najmä amatky. Myslím, že im hovoria Slávik.“

Ocko sa usmial a zdalo sa, že nevidí jej zdesenie. „Áno, Rowena ich má najradšej. Pripojím sa k nej na Bergonziho husliach. Priniesol som ich všetky.“

Úplne stratila reč a radšej sklonila hlavu. Takže talianske Cremony boli na palube. Bolo to to najlepšie z ich zbierky – ocko strávil nekonečné hodiny vyjednávaním, aby ich získal. Znamenalo to len jednu vec.

Ocko odchádza z Kentucky navždy.

3

Rieka Mississippi si vždy nájde svoju cestu.

MARK TWAIN

James Sackett stál v kormidelni *Roweny*. Už sa stmievalo, a tak si dával pozor na akúkoľvek zmenu v nálade alebo správaní rieky. Prenikala sem hlboká a krásna hudba z veľkého salóna a on pocítil melanchóliu. Mal narodeniny. Len nevedel, koľko má rokov. Asi cez tridsať. Vrásky, ktoré mal od slnka pri očiach, naznačovali, že je asi starší, ale keď sa usmial tým svojím chlapčenským úsmevom, vyzeral oveľa mladšie. Spomenul si na slová Silasa Ballantyneana: keď je duša nesmrteľná, vek nič neznamená.

„Pane?“

Keď začul svoje meno, pozrel sa nadol. Po palube kráčal štíhly tieň a začal liezť hore po rebríku. Vo dverách sa objavil hlavný strojník s trošku namysleným výrazom v tvári. „Prenasleduje nás *Molly Dent*. Nedáme si s ňou preteky?“

„Nie s takým nákladom na palube.“

„Myslíte s kentuckými Ballantyneovcami? S tými, čo robia taký hluk v salóne?“

James sa takmer usmial. „Je to trošku krajšie ako tvoje frflanie.“

„Trošku krajšie na pohľad, nie?“ Perry na neho žmurkol, vytiahol z vrečka fľašku a odpil si. „Ešte nikdy som nepočul niekoho takto hrať.“

„Ani ja.“

„O slečne Ballantyneovej hovorí celá loď. Vedeli ste, že Ansel má dcéru?“

James uprel pohľad na vlajku, ktorá viala vo vetre.

„Nie.“ Do Pittsburghu sa vrátil tesne po Anselovej svadbe, aby sa vyučil za lodivoda, a nevedel, kam Ansel zmizol.

Jeho neskorší návrat bol zahalený tajomstvom, zrejme kvôli nebezpečenstvu, ktoré mu hrozilo.

„Rád by som vedel, čo ešte ukrýva.“

„Mám rád prekvapenia.“

Perry sa na tomto očividnom klamstve zasmial. „Podľa mňa má pohľad lesnej víly. Celá opálená s divokým pohľadom. Nie je ako ostatní Ballantyneovci.“

„Podala sa na matkinu stranu – Nancarrowcov z Anglicka.“

„Naozaj? Asi o tom viete viac ako iní.“

James pokrčil plecami, oči upieral na vzdialený breh.

„To bolo veľmi dávno.“

Perry vybral vreckovku a začal leštiť medenú páku. „Čo si asi myslí o svojej menovkyni? Niet lepšej lode ako *Rowena*, hoci... ak sa Bennettovi Ballantyneovi podarí všetkých presvedčiť, bude mať ešte lepšiu.“

Pri tom mene mal James chuť si odplúť cez zábradlie. Naleštené orechové drevo pod jeho rukami zvlhlo. „Lepšiu?“

„Skôr by som to nazval cirkusom na vode. Hovorí sa, že Bennett urobí všetko pre to, aby ju dostal a aby dostal vás ako lodivoda.“

James zaťal zuby. „Budem sa o to miesto uchádzať.“ A tým ukončil rozhovor.

Pri hlbokom a hrdelnom zvuku lodnej píšťaly husle utíchli.

Kým druhý strojník zvolal „mark four“ alebo štyri siah, salón sa vyprázdnil a kapitán Dean spolu s hosťami vyšiel na hornú palubu.

Ozvalo sa ďalšie zvolanie, ktoré potvrdzovalo, že hĺbka rieky pod nimi je viac než dvadsaťštyri stôp. Pri tomto tempe prídu do Pittsburghu za svitania.

James odvrátil pohľad od rieky práve vo chvíli, keď zo salóna vychádzala slečna Ballantyneová. Vybrala sa na naleštenú palubu priamo pod ním. Trblietavý svit mesiaca postriebril jej modré šaty. Klobúk, ktorý mala, keď nastupovala na loď, si už dala dole, a tak mal nezaťienený výhľad. Vyzerala, akoby sem nepatrila. Krehká lúčna kvetinka zatvorená do skleníka. V jej pohľade zachytil bolesť, akoby sa topila.

Domov, zdalo sa mu, že hovorí. Chcem ísť domov.

Rozumel jej. Jeho srdce po tom túžilo celé roky. Pittsburgh bol domov, a predsa nebol. Vedel, aké to je byť na mori obklopený cudzími ľuďmi. Nezabudol na to. Pri tej bolestivej spomienke mal chuť vziať ju bokom, kde ich nik nebude rušiť. A povedať jej, koho sa držať, komu sa vyhýbať.

Jej otec sa ju možno snažil ochrániť tým, že ju ukrýval v horách a dolinách Kentucky, ale teraz ju už neochráni.

Niekedy mala Wren pocit, že Molly je nielen nemá, ale aj hluchá. Napríklad dnes. Svetlo z lampy dopadalo na jej telo ako zlatý prach a Wren si bola istá, že spí. Bol to zázrak, pretože parník sa otriasal od kormy po provu. Vonku panoval chaos, ale jej to neprekážalo. Túžila po vzduchu a radšej nech je jej zle pri zábradlí ako pri mramorovom umývadle v kajute.

Bonbóny, ktoré jej poslala stará mama v krabici s mašľou, jej robili spoločnosť od koncertu pre dôstojníkov v salóne. S Molly ochutnali oveľa viac čokoládových bonbónov a cukríkov, ako káže zdravý rozum, a ich sladkú chuť mala ešte stále na jazyku. Ak mala rozkolísaný žalúdok, na vine je viac toto ako loď.

Pootvorila dvere a zistila, že veľký salón je prázdny a dvere na promenádu sú otvorené dokorán. Keď vyšla von do krásnej čistej

noci, takmer zabudla na svoju nevoľnosť. Hviezdy sa trblietali tak jasne, akoby boli zo skla.

Všade okolo nej kmitali robotníci, ktorí sa však rozpáchli hneď, ako sa loď odrazila od brehu späť na riekku. Práve opäť naložili drevo. Toto obrovské zviera potrebovalo ješ' asi každých tridsať míľ, povedal jej ocko.

Zatvorila oči a vychutnávala si chladný vietor na rozhorúčenom tele. Niečo začula a rýchlo sa pritlačila k stene. Po jej ľavej strane stúpál po schodoch nejaký dôstojník. Nejaký stevard? Nevedela by povedať, či je to „princ alebo bedár“. Nech to bol ktokoľvek, nemohol súperiť s postavou, ktorá stála v kormidelni *Roweny*. Pozrela sa nahor a neuhla pohľadom. Nevedela nič o parníkoch, len to, že boli hlučné, hrdé a že na nich podávali príliš veľa jedla. Vedela však, že ten muž za kormidlom môže *niečo* urobiť.

Aspoň v to dúfala.

James zachytil na prázdnej promenáde tieň. Slečna Ballantyneová? Stála pri kolese, ktoré vírilo hladinu vody, a vyzerala, že chce skočiť do spenenej vody. Mala tie pekné šaty, rukami bez rukavičiek sa pevne držala zábradlia a vo svetle faklí videl na jej tvári zúfalstvo. Nebol pri nej otec. Ani slúžka. V hlave sa mu rozozvučali poplašné zvony.

Odvrátil od nej pohľad a dúfal, že ten stevard zasiahne. On sa nemohol rozptyľovať, najmä nie teraz, keď išli hore prúdom v tme, keď lodiam hrozí najväčšie nebezpečenstvo. Buchanan sa správal k pasažierom veľmi úctivo, upokojoval ich a pomáhal im späť do kajút. S tou myšlienkou jeho vycvičený zrak zbadal, ako čosi vytŕča z tmavej vody na boku lode. Pootočil kolesom a vyhli sa tomu, ale teraz už naozaj musí hľadať pred seba.

Bojoval s nutkaním opäť sa pozrieť dole, ale rozhodol sa nechať to tak. A potom tým šiestym zmyslom, ktorí majú všetci

dobrí lodivodi, pocítil niečiu prítomnosť a na temene sa mu zježili vlasy.

Vo dverách stála Rowena Ballantyneová. Potichu, trochu bledá okolo úst. James pocítil najprv horúčavu, potom chlad. Napol sa, keď vošla dnu, keď narušila jeho svet zo skla, z kože a medi. Pohľadom prešla od podlahy cez kachle v rohu, až zastala na drahom kormidle, pri ktorom stál. Naplnil ho úžas. Nevedel, čo si počať s touto ženou, o ktorej nikdy predtým nepočul.

„Som James Sackett, vedúci lodivod Ballantyneovej plavebnej spoločnosti.“

Krátko prikývla. „Volám sa Wren.“

Wren. Ako sa z mena Rowena stane Wren, netušil. V jej reči zachytil jednoduchosť, ktorá bola úplne odlišná od formálnosti, na akú bol zvyknutý. Očakával hrdú zmienku o tom, že je vnučkou Silasa Ballantyne. Možno upäté slečna Ballantyneová. „Môžem pre vás niečo urobiť?“

Odmĺčala sa. „Cítim sa nejako...“ *Je mi smutno za domovom.*

„Cítiteorskú chorobu?“ opýtal sa.

Podišla k nemu a takmer sa mu podlomili kolená.

„Ako je to možné? Veď sme na rieke.“

„Ten pohyb je rovnaký. Je to tou vodou naokolo.“

„Stevard mi dal mentolové cukríky.“ Pozrela sa na dlaň, v ktorej držala malú krabičku. „Doma by som žuvala zázvor.“

„Môžem vám dať do kajuty priniesť zázvorovú limonádu, keď chcete.“

„Netreba.“ Usmiala sa na neho, zjavne jej odľahlo. „Zdá sa mi, že tu hore sa to tak nehojdá.“

„Po čase si na to zvyknete. A pár hodín odpočinku vám určite pomôže.“ Do jeho tónu sa vkradla slušná odmeranosť, ktorou jej nenápadne naznačoval, že musí zísť dole.

Ona to ignorovala.

„Ocko mi povedal, že ste na rieke už dlhý čas.“ Skúmala ho, akoby bol tou najzaujímavejšou vecou na celom svete, alebo možno

bol jej svet doteraz malý, a tak sa jej všetko zdalo zaujímavé. „Učili ste sa u Ballantyneovcov.“

„S vašim otcom sa poznám roky...“ nedopovedal.

Teraz nie je čas na spomienky. Nie teraz, keď sa začína znášať hmľa. Otočil kormidlo a širokým oblúkom obišiel čosi biele v polnočných vodách. Nemal šancu si ani vydýchnuť, keď sa odrazu postavila k nemu.

Takto zblízka bola ešte chudšia, ako si myslel, a bola mu asi po plecيا. Hľadel na riekku a hádal, ako vyzerá. Nevidel jej oči, ale predpokladal, že tak ako oči jej matky, aj tie jej majú farbu morskej peny, tej úchvatnej zelenkavej v oblúku vlny. Zachytil vôňu mentolu a úplne sa poddal rytmu jej južanského prízvuku.

„Vediete loď podľa hviezd?“

„Áno... a podľa pamäti. Lodivod musí poznať každý ohyb a každú plytčinu, za svetla či za tmy.“

Vystrela holú ruku ku kormidlu a ramenom sa ho pri tom dotkla. Trhlo ním – nielen pre jej blízkosť, ale aj pre jej trúfalosť. Kormidlo bolo posvätné, dotýkať sa ho mohla len hŕstka vyvolených. Toto bolo zrejme v dejinách prvé kormidlo parníka, ktorého sa dotkla žena. Zakryl znechutenie a obrátil pozornosť tam, kde mala byť.

„Tuto hore mi to pripomína domov,“ jej hlas bol plný smútku. „Na konci nášho pozemku je kopec, z ktorého vidno riekku. Za letných rán ten pohľad stojí za to.“

Poznal to – mal svoj vlastný kopec. Jeden konkrétny záhyb v rieke. Odrazu mal chuť jej povedať o privilegiách kormidelné, najmä o posvätnnej štvrti hliadke, o čase, ktorý mal najradšej.

Alebo by ju mohol poslať spať dolu.

Obrátila sa k nemu s okúzľujúcim pohľadom. Morská pena, ako predpokladal. Položila mu ruku na rameno. „Môžem tu s vami ostať do rána?“

Tá otázka ho rozkolísala rovnako ako riečny prúd hlboko pod ním. Pozeral sa na ňu dlhšie, ako mal. Bez slova.

„Slečna Ballantyneová...“

Objavil sa tieň a všetky slová sa stratili. Kapitán Dean si odkašľal a objavil sa vo dverách. Nestávalo sa často, že si James nevšimol jeho príchod. „Sackett, potrebujem s vami hovoriť.“

Tón jeho hlasu bol vážny, srdečný, s prímесou authority. Rowena sa odrazu ocitla pri stevardovi.

A potom sa mu stratila z dohľadu – ako sa na vílu patrí.

*Pittsburgh sa mi vryl hlboko do srdca,
keď som bol ešte chlapec,
a nedá sa odtiaľ vytrhnúť.*

ANDREW CARNEGIE

Dávno predtým ako rieka Ohio splynula s riekami Monongahela a Allegheny a doplávali do mesta, Wren postrehla nad Pittsburghom závoj. Obrovský. Tmavý. Továrenský. Ohromné komíny chrlili čierne mraky a pokrývali vzdialenú kostolnú vežu. Sadze a špina sa usádzali na tehlových a drevených domoch, ktorých sa slnko asi nikdy nedotklo, a preto vyzerali tak ochabnuto. Striasla sa. Ak ocko pred rokmi utiekol pred týmto, nedivila by sa. Kentucky jej pripadalo ako raj.

V slabom rannom svetle sa na parníku usilovne pracovalo. Za kormidlom stál kapitán a smeroval *Rowenu* do prístavu. Wren počula, ako volá, aby otvorili dverka na peci a schladili paru.

Jamesa Sacketta nikde nevidela. Spôsobila mu problémy, keď za ním večer prišla? Tá myšlienka otriasla jej stále slabým žalúdkom, divoké bitie lopatiek kola súperilo s jej divokým nepokojom. Včera sa jej zdal ako veľkodušný džentlmen. Akoby bola muchou, ktorá ho otravovala a nedala mu pokoj.

Molly ju obliekla do šnurovačky a šiat, vyčesané vlasy zdobil klobúčik a na rukách mala rukavičky. So stopami po nedostatku spánku nedokázala spraviť nič. V takých krásnych šatách si pripadala ako podvodníčka a veľmi jej chýbalo zašpinené kaliko a zástera. Ocko bol však zjavne spokojný, rovnako ako včera pri večeri.

Hore nad nimi zapískala píšťala, ktorá znela ako dlhé zívnutie prerušené dvomi nádychmi. Pri hrádzi boli priviazané malé loďky. Na širokom, bahnitom brehu bol naskladaný tovar do výšky muža a všade naokolo samé vozy a konské povozy. *Rowena* vchádzala do rušného prístavu.

Wren to všetko nasávala a pohľad jej zabľúdil na drevenú promenádu na brehu. Medzi robotníkmi, ktorí tam stáli s kotviacimi lanami a drevenými latkami na mostík, stála vysoká postava s cylindrom na hlave.

„Ocko, kto je to?“

Na líci sa mu pohl sval. „Môj otec.“

Silas Ballantyne.

Zaplavili ju emócie, ktoré si nevedela vysvetliť. Bol to pre ňu neznámy človek a ocka pohľad na toho čakajúceho muža dojal. Niečo jej našepkávalo, že tam čaká už veľmi dlho.

„Ako vie, že sme to my?“

„Pozná zvuk každej píšťaly. Sú naladené tak, aby sa dali rozoznať.“

Pohľadom prešla po hrádzi. „A kde je stará mama?“

„Tvoja stará mama je dáma. Dámy, ak sa dá, sa neukazujú na takýchto neprístojných miestach, akými sú napríklad prístavy.“

Rowena mierila priamo do prístavu. Všetci vrátane Jamesa Sacketta boli na palube medzi nimi. Za denného svetla vyzeral inak ako v kormidelní za mesačného svitu. Vážnejšie. Vlasy nemal tmavohnedé, ako si sprvu myslela, ale boli čierne ako liatina. Okolo neho stáli ostatní dôstojníci, pričom ich hierarchia sa dala ľahko rozpoznať.

Ak bol trochu namyslený, prišiel k tomu čestným spôsobom.

Na chlopni jeho saka svietil strieborný odznak Ballantyneovej spoločnosti; rovnaký mal ocko v skrini, ale nikdy ho nenosil.

Plecia mal vystreté, ruky za chrbtom, šosy saka sa trepotali v ranom vetre. Pozeral sa na nejaký bod priamo pred seba. Trochu neochotne sa obrátila k Pittsburghu a premýšľala, či Jamesa ešte niekedy uvidí.

Zdvihla ruku v rukavičke, ktorá zakrývala mozole vytvorené prácou v husľovej dielni, a pokúsila sa zmieriť s ich príchodom... Bojovala pritom s nepríjemným pocitom, že je uvrhnutá do sveta, o ktorom vôbec nič nevie.

Ocko a starý otec stáli chvíľku v objatí. Wren sa snažila ignorovať guču, ktorá sa jej vytvorila v krku, a odvrátila pohľad. Pri tejto dojímavej scéne sa cítila ako votrelec, no zrazu sa starý otec obrátil k nej. Mal teplú, silnú a pevnú ruku. Cítila na ňom rovnakú tabakovo-bergamotovú vôňu, akú používal ocko. Hoci on už opäť rozvážne inštruoval stevarda o tom, ako majú uložiť ich vzácne husle, ju ešte stále premáhali emócie. Ansel Ballantyne akoby bol niekto úplne iný – v pekných šatách a so vznešenými spôsobmi. Obdivoval kočiar čakajúci pri obrubníku. Nebol to jej milovaný ocko, bol to takmer cudzinec.

Keď im pohonič otváral dvere, starý otec sa usmieval. „Prišli ste akurát včas, aby ste vyskúšali nový kočiar.“ Vnútro bolo zamastované, slivkovej farby, oceľové okná sa otvárali a zatvárali pomocou remienkov. Kočič jej ukázal, ako sa otvárajú, ale namiesto čerstvého vzduchu, po ktorom túžila, jej do nosa udelil zápach z prístavu a uhoľný prach.

Až keď prešli popri bašte pevnosti Fort Pitt a kedysi nádherných Kráľovských záhradách a vyšli za Pittsburgh, mohla sa konečne nadýchnuť. Smerovali k Novej nádeji. Vedľa nej sedela Molly, ktorá nevedela, kam sa skôr pozrieť. Bola rada, že Molly sedí pri nej ako pasažier a necestuje za nimi vo voze s batožinou. V Pensylvánii to bolo naozaj iné. Kentucky bolo stále otrokárskym štátom.

„Keď som sem v roku 1785 prišiel, Pittsburgh bolo len malé mesto s pevnosťou.“ V hlase starého otca zaznievala pýcha a majetníctvo. „Teraz má takmer päťdesiatisíc obyvateľov.“

Cane Run nemal hádam ani päťdesiat. Vycítila, ako sa Molly vyľakala, tak ju chytila za ruku a stisla. Oproti nim sedeli bok po boku starý otec s ockom. Hľadala medzi nimi podobnosť a stále žasla nad tým, že tento starý cudzinec je súčasťou jej rodiny.

„Už stačilo o meste,“ povedal starý otec náhle. Jeho tvár bola plná vrások. „Akú ste mali cestu?“

„Našťastie úplne pokojnú,“ odpovedal ocko. „Nepotápali sme sa, nič nevybuchlo, nikto sa nevzbúril.“

Starý otec spokojne prikývol. „A ty, Wren? Ako sa ti páči tá plávajúca kanvica, čo nesie tvoje meno?“

Odpovedala galsky; ten jazyk zostával vo svete, ktorý sa okolo nej tak rýchlo menil, rovnaký. „*Rowena* sa mi páči viac, keď som z nej vystúpila.“

Zasmial sa. Jeho smiech bol hlboký a silný. „Nepochybujem, že svadba sa ti bude páčiť viac.“

Ocko sa na neho zboku pozrel. „Svadba? Matka v liste nespomínala...“

„Asi si myslela, že som ti to už oznámil. Bennett si v sobotu berie jedno bostonské dievča. Prvé z našich vnúčat, ktoré sa žení.“

„Boston? Nie je odtiaľto?“

„Charlotte je dedička prepravnej spoločnosti. A Bennett má zjavne rád lode. Ashburtonovci prišli minulý týždeň a bývajú v Novej nádeji a v Ballantyne Halle.“

„Nie ste trochu preplnení?“ Ocko sa otočil k oknu, za ktorým ešte bolo vidieť kúsok panorámy Pittsburghu.

„Keďže sme pristavili nové krídlo, je tam dosť miesta.“ Starý otec zaviedol reč iným smerom. „A čo sa týka plávajúcich kanvíc, svadobnú cestu strávia na palube nášho nového parníka *Pittburská kráska*.“

Ocko sa oprel, klobúk mal položený na kolenách. „Koľko lodí má spoločnosť?“

„Momentálne dvadsaťštyri, aj keď niektoré sú také staré, že na plavbu po rieke už nie sú vhodné.“

„Počul som, že chcete postaviť plávajúci palác, ukážkovú loď. Smeruje spoločnosť k tomu, že bude viac prevážať pasažierov ako náklad?“

„Pokiaľ to bude v mojich silách, tak nie. Náklad je vždy lepší, a ak sa niečo pokazí, menej riskujeme.“

„Matka mi spomínala, že si začal investovať do železnice...“

Wren ich nechala rozprávať, jemné kolísanie kočiara ju uspávalo. Slnečné lúče prenikali pomedzi mraky. Vyzrela von cez otvorené okno a jej duša poskočila. Nevidela žiadne chudobné chatrče, žiadne drevené ploty, len riekku a hory. Onedlho kočiar zabočil, prešiel cez otvorenú železnú bránu a kone ich ťahali po miernom kopčeku nad riekou.

Očakávala niečo iné, úplne odlišné od toho, čo doteraz poznala, a predsa ju honosné tehlové sídlo stojace na útese nad riekou prekvapilo. Vyzeralo ako starnúci kráľ v centre pozornosti. Nová nádej mala sivú farbu – bol to starý, ale dobre udržiavaný dom s mnohými oknami, verandami a komínmi. Na streche sa vynímala presklená kupola. Za živým tisovým plotom a tehlovými múrmi zahliadla odlesk fontány. Prechádzali sa tam ľudia, niektorí mali cylindre, iní slnečníky. Svadobní hostia? Vkradla sa do nej zvedavosť a vytisla všetok vzdor. Je ocko rád, že je späť? Túžila tu mama niekedy byť?

Z kočiara jej pomohol paholok. Okolo nich sa ešte stále vznášal rozvírený prach. Stál tam vážny muž v peknom oblečení, ktorý ich voviedol do domu. Molly ich nasledovala, pričom aj ona mala oči rozšírené od úžasu rovnako ako Wren.

V hale bolo sviežo. Bolo tam obrovské schodisko a na nízkej skrinke záplava pivónií. Služobníctvo bolo nastúpené od predných dverí po zadné. Stáli v pozore ako vojaci, všetci v modrom a bielom. Wren to vzalo dych. Bolo tu toľko sluhov ako členov posádky na parníku.